

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۲ در این گزینه، فروتنی در برابر انسان‌های فرومایه ناپسند دانسته شده است.
۲. گزینه ۲ رنگ زمین: مشبه / چون: ادات تشبیه / رخ: مشبه به و طبع زمان: مشبه / چون: ادات تشبیه / دم: مشبه به، بیت فاقد وجه شبه است. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱، به پیچ‌وتاب افتادن وجه شبه است.
- گزینه ۳، هزاران ناله داشتن وجه شبه است.
- گزینه ۴، مشهور خوبان و شب‌نشین بودن وجه شبه است.
۳. گزینه ۳ در گزینه ۳، ایهام: «بو» دو معنا دارد: ۱- رایحه ۲- آرزو
بررسی گزینه‌های دیگر:
- گزینه ۱، باز (در مصراع اول) ۱- دوباره (معنای مورد نظر) ۲- پرندۀ باز (که با طایر تناسب دارد).
- گزینه ۲، قدر: ۱- اندازه (معنای مورد نظر) ۲- سرنوشت (که با قضا تناسب دارد).
- گزینه ۴، شور: ۱- هیجان (معنای مورد نظر) ۲- مزۀ شور (که با نمکدان تناسب دارد).
۴. گزینه ۴ مفعول بودن واژه «خود»، که خیلی واضح است، چه کسی را به چشم حقارت دید؟ خود را اما برای فهمیدن نقش دستوری ضمیر پیوسته در مصراع دوم، (ش) در کنارش، باید ابتدا این مصراع را معنی کنیم تا به نقش مفعولی‌اش پی ببریم، «صدف او را در کنار به جان پرورید»
۵. گزینه ۳ یله: رها شده / فراغ: آسایش / زهی: خوشا [واژه‌های ذکر شده نادرست معنا شده‌اند].
۶. گزینه ۲ توجه شود که ساختار فعل مضارع اخباری به صورت «می + بن مضارع + شناسه» می‌باشد و فعل‌های «می‌بینند، می‌کنند، می‌اندازد» با این ساختار می‌باشند. توجه: مضارع مستمر به صورت «دارم، داری، دارد و ... + مضارع اخباری» ساخته می‌شود و در بعضی مواقع دو قسمت فعل نیز از هم جدا نوشته می‌شوند و باید دقت کنیم که قسمت دوم فعل مضارع مستمر را با مضارع اخباری اشتباه نگیریم.
۷. گزینه ۲ ایهام ← بو: آرزو / رایحه
تشبیه ← چو غنچه
جناس ← بر / سر
کنایه ← پرده دریدن: شکوفا شدن
۸. گزینه ۳ شعر «چشمه» در قالب مثنوی است.
۹. گزینه ۱
- گزینه ۱: حس آمیزی: ندارد / جناس: خسته و بسته
۲: حس آمیزی: تلخ شنیدن / جناس: شنیدن و شنیدنی
۳: حس آمیزی: بوی درد / جناس: درد و سرد
۴: حس آمیزی: رنگ گفتار / جناس: درد و مرد
۱۰. گزینه ۱ سفرنامه اثر ناصر خسرو قبادیانی است و «دیوار» اثر جمال میرصادقی.
قالب «گلستان» نثر آمیخته به نظم است.
۱۱. گزینه ۴ سوال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن اسم اشاره به غلط استفاده شده باشد که در گزینه ۴، «تلك الصّوت» نادرست و درست آن «ذلک الصّوت» می‌باشد، چرا که «الصّوت» مفرد مذکر است و باید از اسم اشاره مفرد مذکر استفاده کرد.
تشریح سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: در این گزینه «الحقائب» جمع غیرانسان است و همان‌طور که می‌دانیم جمع‌های غیرانسان در حکم «مفرد مؤنث» هستند، لذا آمدن اسم‌های اشاره «هذه و تلك» برای جمع‌های غیرانسان درست است.
- گزینه ۲: در این گزینه «المعلّمان» مثنی مذکر است و آمدن «هذان» درست است.
- گزینه ۳: در این گزینه «الشّاعران» مثنی مؤنث است و آمدن اسم اشاره «هاتان» برای آن درست است.
۱۲. گزینه ۳ زیرا «لُفَّة» مؤنث است، پس صفت آن باید «المشترکة» شود و «هُوَ» چون به «لُفَّة» برمی‌گردد، باید «هِيَ» باشد، به‌علاوه «العربی» که صفت «لُفَّة» است، باید «العربیة» و مؤنث شود.
- نکته: توجه شود که با اضافه شدن نا به لُفَّة، این کلمه معرفه می‌شود.
۱۳. گزینه ۳ مضارع «اسْتَرْجَعْتُ» به صورت «اسْتَرْجَعُ» است (به صیغه متکلم وحده توجه شود).
در گزینه ۱، «اسْمَعُ»، در گزینه ۲، «لا تَحْتَفِلُ» و در گزینه ۴، «ما إنْقَطَعَ» درست است.
۱۴. گزینه ۳ زیرا «يَسْتَنْبِطُ» در باب «استفعال» است و فعل در گزینه‌های دیگر در باب «افتعال» است.
۱۵. گزینه ۳ ساعت ۳:۰۷ و «۴۵: ۸»، (نه یک ربع کم) را باید نشان دهد، که فقط گزینه ۳ این موارد را مشخص می‌کند.
۱۶. گزینه ۱ زیرا تنها فعل مزید در این عبارت، «تَغَيَّرْتُ» می‌باشد.
نکته: اجتهاد مصدر و اسم است.
۱۷. گزینه ۱ اسْتَتَرَ از ریشه «سَتَرَ» برونز «اِفْتَعَلَ» است و مصدر آن در باب افتعال است نه استفعال.
روش دیگر: اسْتَتَرَ ۵ حرف است، در صورتی که اسْتَفْعَلَ ۶ حرف است، پس اسْتَتَرَ در باب استفعال نیست.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) از ریشه نبه بر وزن یتفعلون از باب تفعّل
گزینه ۳) از ریشه عجب بر وزن تفعّلوا از باب تفعّل
گزینه ۴) از ریشه قلب بر وزن ینفعلون از باب انفعال

۱۸. گزینه ۲ عدد ۷۷ (سبعة و سبعون) از اعداد عقود نیست.

در سایر گزینه‌ها: «أربعین: ۴۰، ثمانون: ۸۰، ستون: ۶۰، از اعداد عقود هستند.

۱۹. گزینه ۳ ترجمه عبارت گزینه ۳:

«۶۷، منهای ۱۱ مساوی ۵۶، درحالی که ۵۶ صحیح است.

یعنی به جای «خمسة و ستین» باید «ستة و خمسين» می‌آمد (۵۶ = ۱۱ - ۶۷).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «۲۸ = ۴ × ۷» درست است.

گزینه ۲: «۱۵ = ۵ + ۱۰» درست است.

گزینه ۴: «۴۴ = ۲ ÷ ۸۸» درست است.

۲۰. گزینه ۳ در این گزینه مؤنن جمع سالم است زیرا با علامت جمع (ین) آمده است و هرگاه علامت جمع (ون، ین، ات) را از آخرت کلمه برداریم و قسمت باقی‌مانده معنا بدهد آن جمع سالم است.

در گزینه ۱ اصوات، امواج، آذان / در گزینه ۲ الشیاطین / در گزینه ۴ البساتین، المناظر جمع مکسر هستند.

۲۱. گزینه ۱ • آیه شریفه ۳، انسان: «أنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً»، مفهوم «اختیار و انتخاب آدمی» دریافت می‌گردد.

قدرت اختیار و انتخاب:

۱) خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد.

۲) سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا با استفاده از سرمایه عقل راه رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

• در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد، زیرا خالق آنها خدایی حکیم است؛ یعنی خدایی که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «و ما خلقتنا السّموات و الارض و ما بینهما لالعین».

۲۲. گزینه ۴ اینکه زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه و گذراست و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌یابد در حدیث پیامبر «النّاس نيامٌ فإِذَا مَا نُوا انْتَبَهُوا» آمده است. هر چند آیه گزینه ۱ به کوتاه بودن زندگی دنیوی اشاره دارد، اما حقیقی بودن زندگی در جهان آخرت تنها از حدیث ذکرشده در گزینه ۴ مستفاد می‌گردد.

۲۳. گزینه ۲ مطابق با این آیه علم پیوسته به حقیقت آخرت در عبارت: «لو کانوا یعلمون» مانع دل بستگی به دنیا می‌شود و این آیه بر کم‌ارزشی (نه بی‌ارزشی) زندگی دنیوی تأکید دارد.

۲۴. گزینه ۱ از آن‌جا که گرایش انسان به نیکی و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه واکنش نشان دهد و خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران برآید، خاستگاه ملامت، گرایش به زیبایی‌ها: «و نفس و ما سواها...» است و در اندیشه جبران برآمدن حاکی از وجود ودیعه نفس لوامه (وجدان) در اوست: «و لا أقسمُ بالنّفسِ اللّوامه».

۲۵. گزینه ۲ جهان هدفمند:

۱) در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد، زیرا خالق این موجودات خدایی حکیم است. (صفت حکمت برای خداوند)

۲) حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدف‌دار بودن خلقت آنهاست. (صفت حق بودن برای آسمان‌ها و زمین)

سرزمین تفاوت:

۱) انسان دارای روحیه بی‌نهایت طلب است.

۲) در حالی که حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند و هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند.

۲۶. گزینه ۱ این سؤال در مورد ویژگی‌های عالم برزخ است. یکی از ویژگی‌های این عالم این است که پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح است (نه جسم)، «توفی» می‌کنند. یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند.

۲۷. گزینه ۳ نفس اماره، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان بازمی‌دارد. آیه «آن هنگامی که مردم را به نماز فرا می‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند، بیانگر آثار عدم بهره‌گیری از عقل توسط انسان است.

۲۸. گزینه ۳ برای اینکه بتوانیم با نگاهی درست، هدف‌های خود را انتخاب کنیم، نیازمند معیار و ملاک هستیم؛ معیاری که بتوانیم به وسیله آن، هدف‌های همسو با میل بی‌نهایت طلب و استعداد‌های متنوع انسان را مشخص کنیم. بدین وسیله، هدف‌های زندگی را به درستی برخواهیم گزید و عمر خود را برای رسیدن به آن‌ها صرف خواهیم کرد.

خدای رحیم و مهربان که از همه به ما مهربان‌تر و از خود ما به نیازهای ما آگاه‌تر (اعلم) است. در این مورد ما را هدایت و راهنمایی کرده و معیار انتخاب هدف را مشخص فرموده و آثار و نتایج آن را نیز یادآور شده است.

۲۹. گزینه ۱ براساس ترجمه آیه ۲۷ سوره انعام: «ای کاش (به دنیا) بازگردانده می‌شدیم و آیات پروردگاران را تکذیب نمی‌کردیم و از مؤمنان می‌بودیم»، انسان‌ها پس از افسوس از تکذیب آیات الهی تأسف می‌خورند که چرا از مؤمنان نبوده‌اند.

۳۰. گزینه ۱ مطابق آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا حُوفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» مژده‌رهایی از حزن و نجات ترس از عاقبت زندگی بهره‌افزادی است که ایمان به خدا و روز آخرت و عمل صالح را با هم دارند.

خداپرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، اما به آن دل نمی‌سپزند؛ از این رو، مرگ را ناگوار نمی‌دانند.

۳۱. گزینه ۱ ترجمه جمله: «با همه عادت‌های ناسالمی که بررسی شد، آن عجیب است که او این مدت عمر کرده است.

۱) شگفتی (۲) نگران (۳) گنج (۴) سند، مدرک

۳۲. گزینه ۴ ترجمه جمله: «به این بچه‌های کوچک در این‌جا، در سمت چپ نگاه کنید. تماشای بازی آن‌ها مرا واقعاً خوشحال می‌کند!»

نکته مهم درسی

با توجه به "here" اشاره به "children" از نزدیک انجام شده است، پس گزینه‌های ۱ و ۳ حذف می‌شوند و پس از فعل "makes" به یک ضمیر مفعولی نیاز داریم، پس گزینه ۴ صحیح است.

۳۳. گزینه ۲

غذای رستوران پارس ارزان‌تر از رستوران شمس است، ولی به خوبی آن نیست.

در انتهای جمله از ساختار $as + \frac{\text{صفت}}{\text{قید}} + as$ استفاده نمی‌کنیم، بلکه باید as پایانی حذف شود. در ضمن بعد از فعل be (is) از صفت استفاده می‌کنیم و نه قید.

۳۴. گزینه ۴ پگی، سگ خانگی مورد علاقه جاستین داشت از بیماری وحشتناکی رنج می‌برد، به صورت شوک آوری، همسرش تصمیم گرفت با تیر خلاصش کند.

۱. زخمی کردن ۲. مبادله کردن ۳. جشن گرفتن ۴. نابود کردن، کشتن

۳۵. گزینه ۲ ترجمهٔ جمله: «کدام جمله از نظر گرامری نادرست است؟»

«تو می‌دانی که موش‌ها حیوانات کثیفی هستند.»

نکتهٔ مهم درسی

جمع 'mouse' می‌شود 'mice'، زیرا این اسم جزو جمع‌های استثناست.

۳۶. گزینه ۱

ترتیب صفات از چپ به راست:

رنگ + اندازه + کیفیت

۳۷. گزینه ۲ مطمئن به زودی درباره ذات بد او مطلع می‌شوید. او آدمی است که شما هرگز نمی‌توانید روی او حساب کنید.

۱. معنی ۲. ذات، طبیعت ۳. مهارت ۴. ایده، نظر

۳۸. گزینه ۴ ترجمهٔ جمله: «به‌عنوان مشاور مالی شما، پیشنهاد می‌کنم که پولی را که هفتهٔ قبل گرفتید در این بانک به‌خصوص بگذارید. تا وقتی که در حسابتان پول داشته باشید، سود سه درصدی به‌دست خواهید آورد.»

ترجمهٔ گزینه‌ها

۱) میلیارد ۲) ارزش ۳) موفقیت ۴) سود، بهره، علاقه

نکتهٔ مهم درسی

واژهٔ "interest" علاوه بر «علاقه»، در مسائل بانکی به‌معنای «سود، بهره» می‌رود.

۳۹. گزینه ۱ ترجمهٔ جمله: «ما الان پیروز نشدیم، اما هرگز ناامید نمی‌شویم و برای مبارزه در روز دیگر زندگی می‌کنیم.»

۱) مبارزه کردن ۲) بالا رفتن ۳) از دست دادن ۴) دفاع کردن

۴۰. گزینه ۱ مردم بر این باورند که این کارخانه نوساز، حیات وحش را به خطر می‌اندازد. آنها عقاید خود را در روزنامهٔ محلی بیان کردند.

۱) به خطر انداختن ۲) افزایش دادن ۳) محافظت کردن ۴) تقسیم کردن

پاسخنامه تشریحی

۴۱. گزینه ۱ معادله را به روش کلی یا Δ حل می‌کنیم:

$$2x^2 - 7x + 3 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 2 \\ b = -7 \\ c = 3 \end{cases}$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-7)^2 - 4 \times (2) \times (3) = 49 - 24 = 25$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x_1 = \frac{-(-7) + \sqrt{25}}{2 \times 2} = \frac{7 + 5}{4} = 3$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x_2 = \frac{-(-7) - \sqrt{25}}{2 \times 2} = \frac{7 - 5}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

۴۲. گزینه ۳

$$f(x) = \sqrt{x^2 - 7} \Rightarrow \begin{cases} f(4) = \sqrt{4^2 - 7} = \sqrt{16 - 7} = \sqrt{9} = 3 \\ f(2\sqrt{2}) = \sqrt{(2\sqrt{2})^2 - 7} = \sqrt{8 - 7} = \sqrt{1} = 1 \end{cases} \Rightarrow f(4) - f(2\sqrt{2}) = 3 - 1 = 2$$

۴۳. گزینه ۳ برای تابع بودن یک منحنی در نمودار، باید هر خط عمودی (موازی محور y ها) نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

مشاهده می‌کنیم که در گزینه‌ی «۳» در قسمت سمت راست محور y ها، در هر جایی خط عمودی رسم کنیم، نمودار را در دو نقطه قطع خواهد کرد. اما در گزینه‌های «۱»، «۲»، و «۴» هر خط عمودی، حداکثر نمودار را در یک نقطه قطع می‌کند.

۴۴. گزینه ۳ برای حل معادله ابتدا جملات شامل x را به یک طرف تساوی و اعداد ثابت را به طرف دیگر تساوی منتقل می‌کنیم:

$$5x + \frac{1}{5} = 2x + \frac{1}{2} \Rightarrow 5x - 2x = \frac{1}{2} - \frac{1}{5} \Rightarrow 3x = \frac{5 - 2}{10} = \frac{3}{10} \Rightarrow 3x = \frac{3}{10} \Rightarrow x = \frac{1}{10}$$

۴۵. گزینه ۴

$$8 + x^2 = 3x^2 \Rightarrow 2x^2 - 8 = 0 \Rightarrow x^2 - 4 = 0 \Rightarrow (x - 2)(x + 2) = 0 \Rightarrow x = 2 \text{ یا } x = -2$$

$$3x^2 = x^2 + 8 \rightarrow 2x^2 = 8 \rightarrow x^2 = 4 \rightarrow x = \pm 2$$

۴۶. گزینه ۲ نمودار پیکانی هنگامی تابع است که از هر عضو مجموعه اول تنها یک پیکان خارج شود.

۴۷. گزینه ۱

$$4x + 2 = x + 8 \Rightarrow 4x - x = 8 - 2 \Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2$$

۴۸. گزینه ۱

$$x^2 + 5x = 0 \rightarrow x(x + 5) = 0 \begin{cases} x = 0 \\ x + 5 = 0 \rightarrow x = -5 \end{cases}$$

۴۹. گزینه ۴ صورت کلی یک معادله‌ی درجه‌ی اول به صورت $ax + b = 0$ است. بر این اساس به بررسی هر ۴ گزینه می‌پردازیم.

$$\text{گزینه‌ی اول: } \frac{x^2}{2} - \frac{x}{3} = 5 \rightarrow \text{معادله‌ی درجه‌ی دوم}$$

$$\text{گزینه‌ی دوم: } x(3x - 7) = 6 \rightarrow 3x^2 - 7x - 6 = 0 \rightarrow \text{معادله‌ی درجه‌ی دوم}$$

$$\text{گزینه‌ی سوم: } (x + 3)^2 = 16 \rightarrow x^2 + 2(x)(3) + 9 = 16 \rightarrow x^2 + 6x - 7 = 0 \rightarrow \text{معادله‌ی درجه‌ی دوم}$$

$$\text{گزینه‌ی چهارم: } (x - 1)^2 - x^2 = 3 \rightarrow x^2 - 2(x)(1) + 1 - x^2 = 3 \rightarrow -2x + 1 = 3 \rightarrow -2x = 2 \rightarrow x = -1 \rightarrow \text{معادله‌ی درجه‌ی اول}$$

۵۰. گزینه ۳ برای این که رابطه تابع باشد، باید دو زوج مرتب $(2, 5)$ و $(2, a)$ که دارای مؤلفه‌های اول یکسان هستند. مؤلفه‌های دومشان هم یکسان باشد. در نتیجه:

$$a = 5$$

۵۱. گزینه ۴ گزینه «۴» صحیح است، زیرا در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» خطوطی موازی محور y ها می‌توان رسم کرد که نمودار تابع را در بیشتر از یک نقطه قطع می‌کنند.

۵۲. گزینه ۱

$$3x - 2x^2 = 1 \Rightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = -3 \\ c = 1 \end{cases}$$

$$\Delta = (-3)^2 - 4(2)(1) = 9 - 8 = 1$$

$$x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{1}}{2(2)} = \begin{cases} x_1 = \frac{3 + 1}{4} = 1 \\ x_2 = \frac{3 - 1}{4} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

۵۳. گزینه ۱ ابتدا Δ را تشکیل می‌دهیم:

$$x^2 - 4x + 4 = 0 \rightarrow a = 1, b = -4, c = 4 \rightarrow \Delta = b^2 - 4ac$$

$$= (-4)^2 - (4)(1)(4) = 16 - 16 = 0$$

بنابراین چون $\Delta = 0$ شده است معادله دارای ریشه مضاعف است.

۵۴. گزینه ۴ در حل معادله درجه دوم به روش مربع کامل هنگامی که ضریب x^2 یک و عدد ثابت طرف راست تساوی باشد، مربع نصف ضریب x یعنی $(-\frac{1}{2})^2 = (-\frac{1}{2})^2 = \frac{1}{4}$ را به طرفین معادله اضافه می‌کنیم.

۵۵. گزینه ۳ برای اینکه نمودار ون یک رابطه تابع باشد می‌بایست از هر عضو مجموعه اول دقیقاً یک پیکان خارج شود. در نتیجه باید دو تا از مجموعه پیکان‌های $\{BE, BC, BA\}$ یکی از مجموعه پیکان‌های $\{CE, CC\}$ حذف شود تا نمودار ون، مربوط به یک تابع شود. پس در مجموع باید ۴ پیکان حذف شود.

۵۶. گزینه ۳ مردم معمولاً برای بدست آوردن کالا و خدماتی که قیمت آن‌ها کاهش می‌یابد تقاضای بیشتری از خود نشان می‌دهند و برعکس.

۵۷. گزینه ۱ نزولی بودن منحنی تقاضا به این معناست که با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش یافته و در مقابل، با کاهش قیمت، مقدار تقاضا افزایش می‌یابد.

۵۸. گزینه ۳ نقطه برخورد منحنی عرضه و تقاضا (نقطه C) نقطه تعادلی قیمت و مقدار است. روی شکل، کمبود عرضه عبارت است از ۲ و مازاد عرضه برابر است با ۴.

۵۹. گزینه ۳ نقاط روی منحنی تقاضا وضعیت یکسانی ندارند.

حرکت به سمت راست، نشان از افزایش تقاضا به دلیل کاهش قیمت و حرکت به سمت چپ، نشان از کاهش تقاضا به دلیل افزایش قیمت است.

۶۰. گزینه ۲ درباره منابع و امکانات و ثروت‌های طبیعی و انسانی دو نکته مهم وجود دارد:

نکته اول: منابع و امکانات در دسترس انسان محدود است.

نکته دوم: انسان در بهره‌برداری از این منابع محدودیت دارد.

از این رو محدودیت وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددان‌ها به آن «کمیابی» می‌گویند.

۶۱. گزینه ۴ کارآفرین کسی که با نوآوری و خطرپذیری محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدید برای تولید کشف می‌کند.

۶۲. گزینه ۲

کل محصول \times قیمت = درآمد

$$x = 700,000 \times 500$$

معادل
تومان $350,000,000 \rightarrow$ ریال $350,000,000$

* توجه داشته باشید که در دو گزینه ۱ و ۳ اعداد به ریال آمده‌اند، در حالی که در صورت سؤال درآمد را به تومان خواسته است، بنابراین $350,000,000$ ریال درآمد را باید به تومان تبدیل کنیم (با حذف یک صفر)

۶۳. گزینه ۳ هزینه فرصت از دست رفته بیانگر آن چیزی است که از آن صرف‌نظر کرده و به عبارتی آن را از دست داده‌ایم. در این مثال، با تصمیم گرفتن به کشت پنبه از محصول گندم محروم شده‌ایم؛ یعنی هزینه فرصت کاشت پنبه، میزان محصول گندمی است که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

توجه کنید: هزینه فرصت به نوعی صرف‌نظر از انتخاب بهینه در علم اقتصاد قلمداد می‌شود.

۶۴. گزینه ۲ در بازار هنگامی کمبود اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود.

بالا رفتن قیمت باعث می‌شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان از مصرف خود بکاهند؛ پس در حالت کمبود، قیمت بالا می‌رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می‌یابد. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود؛ این سطح قیمت، همان قیمت تعادلی است.

۶۵. گزینه ۴ تولیدکنندگان به صاحبان زمین (قیمت یا اجاره)، به صاحبان سرمایه فیزیکی (قیمت یا اجاره) و به صاحبان عوامل انسانی (مزد یا حقوق) پرداخت می‌کنند.

۶۶. گزینه ۳ تولیدکننده با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری (مانند پرهیز از استخدام نیروی کار اضافی، صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی و جلوگیری از ریخت و پاش‌ها) هزینه تولید را بدون اینکه از میزان تولید کم کند کاهش می‌دهد و از سوی دیگر نیز، فراهم آوردن بازار خوبی برای محصولات و فروش آن‌ها با قیمت مناسب تلاش می‌کند از وضعیت زیان‌جویی می‌کند.

۶۷. گزینه ۱ الف) تمایل افراد به سازماندهی و عملیاتی کردن کسب و کارهای جدید با پذیرش خطر عدم موفقیت، «کارآفرینی» نام دارد.

ب) علاوه بر افراد که با کمبود منابع مواجه هستند، اجتماع هم با کمبود منابع روبه‌روست و باید «بده - بستان» کند.

۶۸. گزینه ۲ هر جامعه‌ای با کمبود منابع روبه‌روست و مجبور است که مبادله کند؛ یعنی اگر تصمیم بگیرد کالای A را تولید کند، امکان تولید کالای B را از دست می‌دهد.

۶۹. گزینه ۴ هویت قانونی یک شرکت بدین معناست که قانون با یک شرکت مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند.

۷۰. گزینه ۱

مالیات مستقیم } دارایی مانند: خودرو - املاک
درآمد مانند: حقوق - اجاره

۷۱. گزینه ۱ واژه‌های «بده» و «خون» هر کدام دو بار آمده‌اند.

توجه: «باز» در بیت سوم در دو معنا به کار رفته است و در این مواقع آرایه جناس تام است نه آرایه تکرار!

در گزینه ۴ نیز «است» ردیف است و آرایه تکرار محسوب نمی‌شود.

۷۲. گزینه ۴ وزن امری حسی است و بیرون از ذهن آدمی وجود ندارد.

۷۳. گزینه ۳ شکل‌گیری عرفان و تصوف از مسائلی است که در نثر سده‌های پنجم و ششم اهمیت دارد.

۷۴. گزینه ۴ در این گزینه علاوه بر واج آرایی در واج «م»، واژه آرایی در کلمات «مهیا» و «یار» وجود دارد.

نکته: واژه آرایی همان تکرار است.

در گزینه ۱، واژه «کنار» به معانی «آغوش / جدا» و در گزینه ۳، واژه «غریب» به معانی «عجیب / بیگانه» است.

۷۵. گزینه ۳ بیت اول ← گله و شکایت از بی‌وفایی دنیا
بیت دوم ← عارفانه
۷۶. گزینه ۲ مقصود از متن در کتاب فقط آثار مکتوب است که در نگاه کلی به دو دسته شعر و نثر تقسیم می‌شوند.
۷۷. گزینه ۲ حرف «ی» در شش کلمه‌ی «میدان - ییلا - یار - سیلاب - یگه‌تاز - بیت» صامت است.
۷۸. گزینه ۲ سجع در این گزینه (مخروش - مجوش) از نوع مطرف و در سایر گزینه‌ها از نوع متوازی است.
۷۹. گزینه ۱ حذف فعل مربوط به قلمرو زبانی است نه ادبی / عبارت «هر که دست از جان بشوید، هر چه در دل دارد بگوید» و بیت آمده در متن تمثیل است. (گزینه ۲) / واژه‌های «بشوید و بگوید» جناس دارند. (گزینه ۳) // «دست از جان شستن» کنایه از «نترسیدن از مرگ» و «قطع امید از زندگانی» است. (گزینه ۴)
۸۰. گزینه ۱ مصراع گزینه ۱ یازده هجا، مصراع گزینه ۲ ده هجا، مصراع گزینه ۳ نه هجا و مصراع گزینه ۴ ده هجا دارد.
۸۱. گزینه ۳ گزینه‌های «ب» و «ج» نادرست هستند و درست آن‌ها به صورت زیر است:
گزینه‌ی «ب»: تا پایان سلطنت مسعود غزنوی دربار غزنویان به وجود شاعران بزرگ فارسی گوی مانند عنصری، فرخی و منوچهری آراسته بود.
گزینه‌ی «ج»: در مجموع، قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.
۸۲. گزینه ۲ مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: علاج‌ناپذیری درد عشق
مفهوم بیت گزینه ۲: «عشق، تعلقات مادی و جسمانی را از آدمی دور می‌کند».
۸۳. گزینه ۴ در بیت گزینه ۴ واج آرایی (م) موجود است، اما تشخیصی به چشم نمی‌خورد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: واج آرایی (م) - واژه آرایی (مست)
گزینه ۲: پرده زلف (تشبیه)، آفتاب، ماه، خورشید، سحاب (تناسب)
گزینه ۳: دینی و عقبی (تضاد) - سر فرود آوردن در برابر چیزی (کنایه)
۸۴. گزینه ۲ گزینه ۲: «صامت‌های «د» و «ر»
یقیناً در گزینه‌های «۳» و «۴» هم واج آرایی وجود دارد اما واج آرایی نسبی است و با توجه به اینکه در گزینه «۲»، هر دو مصراع واج آرایی دارد، پاسخ درست است.
۸۵. گزینه ۲ معنا و مفهوم بیت: داستان دل، موضوع بسیار شگفتی است، به همین دلیل داستان و سخنان در تمام جهانیان تأثیر گذاشته است.
۸۶. گزینه ۳ تاریخ نگاری در مفهوم کامل آن از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور مورخ بزرگی به نام هرودت که «پدر تاریخ» لقب گرفت، آغاز شد.
۸۷. گزینه ۲ حکومت هخامنشی در جریان جنگ‌های پلپونزی به‌طور پنهانی به اسپارت کمک مالی می‌کرد.
۸۸. گزینه ۳ حکومت موریا در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را به سرتاسر هند به جز قسمت‌های جنوبی آن گسترش داد. تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.
۸۹. گزینه ۲ در میان تمدن‌های نخستین، تمدن چین به سبب موقعیت ویژه جغرافیایی خود، کمتر تحت تأثیر و نفوذ خارجی بوده است.
۹۰. گزینه ۳ مناسک طاقت‌فرسای آئین برهنی، به تدریج موجب روی گردانی برخی از پیروان آئین بودا شد و زمینه را برای شکل‌گیری و رواج آئین و اندیشه‌های دیگری فراهم کرد.
۹۱. گزینه ۲ مردم مصر خداپا نشان را مهربان‌تر و دوستانه‌تر از خدایان سومری می‌پنداشتند، زیرا زندگی در اطراف نیل آسان‌تر و مطبوع‌تر از زندگی در کناره‌های دجله و فرات بود.
۹۲. گزینه ۴ یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.
۹۳. گزینه ۳ سومریان مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است. بعضی از این لوح‌ها حاوی آثار ادبی بلند، مانند افسانه گیلگمش است.
۹۴. گزینه ۲ به دنبال پیشرفت‌های فکری و علمی که در دوره رنسانس (قرن‌های ۱۶ و ۱۷ م) در اروپا به وقوع پیوست، به تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوه نوینی در تاریخ‌نگاری پدید آمد.
۹۵. گزینه ۱ «ژنگ»، عنوان «شی‌هوانگ‌تی» به معنای امپراتور اول را که پیش از آن مخصوص خدایان و قهرمانان اساطیری بود برای خود برگزید.
۹۶. گزینه ۲ پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش میدانی است.
۹۷. گزینه ۳ واژه جغرافیا، که برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد؛ شامل کلمات GEO (زمین) و GRAPHY (ترسیم و توصیف) است. او جغرافیا را «علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان تعریف می‌کند».
۹۸. گزینه ۱ به ایستگاه‌های هواشناسی در نقاط مختلف کشور سینوپتیک یا «هم‌دیدبانی» گفته می‌شود.
۹۹. گزینه ۴ یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته‌کوه زاگرس، گنبد نمکی است.
۱۰۰. گزینه ۴ الف) بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند. مثل: دشت نهاوند در استان همدان و پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند؛ مثل ماهی‌دشت کرمانشاه و دشت ارژن در فارس.
ب) در هر دو ناحیه معادنی وجود دارد.
ج) ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها می‌باشند.
۱۰۱. گزینه ۲ کانون‌های آبیگری که «بیش از ۵۰۰ میلی‌لیتر» بارش داشته باشند و حداقل در «هشت ماه» از سال این بارش‌ها اتفاق بیفتند، کانون‌های دائمی نام دارند.
۱۰۲. گزینه ۴ ایران از موقعیت نسبی ممتازی برخوردار است، زیرا در مجاورت خلیج فارس و تنگه هرمز قرار گرفته و یکی از علل اهمیت این منطقه ارزش فرهنگی و سیاسی آن است زیرا خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد.
۱۰۳. گزینه ۱ در آب‌وهوای گرم و شرجی بارندگی اندک و در آب‌وهوای گرم و خشک اختلاف دما شدید است؛ مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی است که در دوره سرد سال وارد شده و موجب ریزش برف و باران و تأمین آب می‌شود.
۱۰۴. گزینه ۴ جهت ارتفاعات جزو عوامل طبیعی است که بر آب‌وهوا تأثیر می‌گذارد.

۱۰۵. گزینه ۴ اصطلاح هوا به حالت آبی و زودگذر جو گفته می‌شود.
۱۰۶. گزینه ۳ در گزینه ۳ علائم راهنمایی عینی می‌باشد.
۱۰۷. گزینه ۴ - روستایی: انتسابی (فرد در پدید آمدن آن نقشی ندارد)، اجتماعی (فرد بدون عضویت در یک گروه اجتماعی نمی‌تواند این ویژگی را داشته باشد)، ثابت (تغییر نمی‌کند).
- منضبط: فردی (فرد بدون حضور در اجتماع هم این ویژگی را داراست)، اکتسابی (فرد در شکل‌گیری آن نقش دارد)، متغیر (در طول زندگی ممکن است دچار تغییر شود).
- کارمند: متغیر (ممکن است بنا به شرایطی تغییر کند)، اکتسابی (فرد در شکل‌گیری آن نقش دارد)، اجتماعی (بدون حضور در اجتماع نمی‌توان این ویژگی را داشت).
۱۰۸. گزینه ۴ مجموعه پدیده‌های اجتماعی «جهان اجتماعی» را شکل می‌دهند.
۱۰۹. گزینه ۴ قرار گرفتن بر سر دوراهی اختیار و اراده انسان را نشان می‌دهد و مشخص می‌شود کنش انسانی به اراده انسان وابسته است یعنی تا انسان از اراده و اختیارش استفاده نکند کنش انجام نمی‌شود در صورتیکه آگاهانه بودن کنش ربطی به ارادی بودن آن ندارد.
۱۱۰. گزینه ۱ کنش ناظر به دیگران: کنش اجتماعی
گوش دادن آهنگ در اتوبوس بدون توجه به سایر مسافران: کنش فردی
احترام به سالمندان: ارزش اجتماعی
۱۱۱. گزینه ۳ تشریح عبارتهای نادرست:
الف) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی باعث گسترش آن می‌شود.
ب) شناخت جهان ماوراءالطبیعی آرمان‌ها و ارزش‌های آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد.
ت) زلزله یا خشکسالی پدیده‌های طبیعی هستند که تأثیرات تعیین‌کننده‌ای در کنش‌های اجتماعی انسان‌ها دارند.
۱۱۲. گزینه ۴ پدیده‌های تکوینی پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند، ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند، به جهان اجتماعی راه می‌یابند.
اینکه شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماورای طبیعی آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد و کنش‌های اجتماعی آنان را دگرگون می‌سازد، مطابق با نمودار جهان ماورای طبیعی ← جهان اجتماعی می‌باشد.
۱۱۳. گزینه ۴ فعالیت‌هایی همچون ضربان قلب، گردش خون و سوخت‌وساز سلول‌ها به علت فقدان اراده، کنش به حساب نمی‌آیند.
۱۱۴. گزینه ۱ به ترتیب هر یک از عبارات صورت سؤال به موارد «کنش اجتماعی»، «کنش اجتماعی» و «کنش اجتماعی» اشاره دارد.
۱۱۵. گزینه ۲ انواع کنش انسانی عبارتند از:
۱- کنش درونی مثل تفکر و استدلال و تخیل
۲- کنش بیرونی مثل راه رفتن، دویدن، گریه کردن، خوابیدن
به‌طور کلی انواع کنش‌ها عبارتند از: فردی، (ذهنی)، فرهنگی (اجتماعی) درونی - بیرونی
توضیح اینکه گزینه‌ی ۱ غلط است، زیرا ضربان قلب غیرارادی و طبیعی است و کنش انسانی نیست. گزینه‌ی ۳ غلط است، زیرا هر دو مثال کنش بیرونی است.
گزینه‌ی ۴ غلط است، زیرا رشد سلول‌های بدن کنش انسانی نیست.
۱۱۶. گزینه ۲ از آن‌جا که وظیفه‌ی منطق جلوگیری از خطای اندیشه است (دلیل، علت)، علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم شده است، تعریف و استدلال (مدلول، معلول).
۱۱۷. گزینه ۱ تعریف لغوی: در این شیوه، معنای لغوی یک مفهوم یا مترادف‌های آن و یا نحوه‌ی شکل‌گیری لغوی آن بیان می‌شود. در تعریف از طریق ذکر مصادیق، به ذکر نمونه‌ها یا تصاویری از مصادیق مفهوم مورد نظر می‌پردازیم. این شیوه از تعریف در مواردی مناسب است که بتوان به نحوی مصادیق آن مفهوم را به افراد معرفی کرد، نه مواردی مانند انسانیت و عدالت. نکته: برای امور عادلانه مصادیق (نمونه خارجی) وجود دارد اما برای عدالت و انسانیت مصادیقی وجود ندارد.
۱۱۸. گزینه ۳ دانش بشری و تصور: عموم و خصوص مطلق: سه قضیه حاصل می‌شود: ۱- هر تصویری دانش بشری است. ۲- بعضی دانش‌های بشری تصورند. ۳- بعضی دانش‌های بشری تصور نیستند (تصدیق هستند).
- تقابل و تناقض: عموم و خصوص مطلق: ۳ قضیه حاصل می‌شود: ۱- هر تناقض، تقابل است. ۲- بعضی تقابلهای تناقض‌اند. ۳- بعضی تقابلهای تناقض نیستند.
نسبت‌های چهارگانه میان دو مفهوم کلی است: اما رخش جزئی است و در نتیجه رابطه‌ای میان آن و اسب وجود ندارد.
۱۱۹. گزینه ۲ در تصدیقات حکم و قضاوت کردن و جود دارد همانطور که چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.
۱۲۰. گزینه ۳ وصف مطرح‌شده در صورت سؤال می‌تواند هم بیانگر مفاهیم کلی و هم بیانگر مفاهیم جزئی باشد. مثلاً مفهوم «خدا» یک مفهوم کلی است؛ هرچند یک مصداق در خارج دارد، اما ذهن انسان می‌تواند خدایان متعددی را در ذهن بسازد (کما اینکه در بسیاری از تمدن‌های باستان اعتقاد به خدایان متکثر وجود داشته است). از طرفی یک مفهوم جزئی مانند «حافظ» هم این‌گونه است که یک مصداق دارد و امکان ندارد مصداق دیگری داشته باشد.
۱۲۱. گزینه ۱ ایران یک مفهوم جزئی است، در حالی که نسب اربعه مقایسه‌ی دو کلی از نظر مصادیقشان می‌باشد؛ پس هیچ نسبتی بین آن‌ها وجود ندارد.
۱۲۲. گزینه ۲ دلایل رد گزینه‌ها:
گزینه «۱»: وظیفه‌ی منطق فقط بررسی و بیان قواعد و شرایط تعریف صحیح است.
گزینه «۳»: شناخت مفاهیم ممکن است با حواس هم باشد و لزوماً با تعریف نیست.
گزینه «۴»: استفاده از تعریف در فرهنگ لغات نشان‌دهنده کاربرد منطق نمی‌باشد.
۱۲۳. گزینه ۱ علی ای‌های رحمت ← دلالت التزامی
رشته‌ی تسبیح ← دلالت مطابقی
دستم ← دلالت تضمنی، چون منظور انگشتان است، نه تمام دست.
۱۲۴. گزینه ۲ مواد و مصالح علم ما از طریق سایر علوم تأمین می‌شود.
۱۲۵. گزینه ۲ در هنگام تصور یک مفهوم، کاری نداریم که آن مفهوم واقعیت دارد یا ندارد مانند جزیره، مثلث و...
۱۲۶. گزینه ۲ در جمله «الف»، دلالت لفظ بر خارج از معنا است و دلالت التزامی می‌باشد. در جمله «ب»، دلالت لفظ بر بخشی از معنا است و دلالت تضمنی می‌باشد. در جمله «ج»، دلالت لفظ بر کل معناست و دلالت مطابقی می‌باشد.

۱۲۷. گزینه ۲ در مثال آورده شده در صورت سوال: هنگام کسوف: مقصود از خورشید گرفتگی قسمتی از خورشید است، نه تمام آن. دلالت التزامی، دلالتی است که بر لازمه یک شیء دلالت می‌کند. در مثال آورده شده در صورت سؤال شجاع بودن لازمه شیر بودن است، پس اولی تضمینی و دومی التزامی است.
۱۲۸. گزینه ۴ راهنمایی ذهن انسان از چیزی به امر دیگری را «دلالت» می‌گویند: دلالت انواعی دارد که مطابقی و تضمینی و التزامی از انواع دلالت می‌باشند. و تاب اول و دوم هر دو دلالت «التزامی» هستند و منظور از خراب‌آباد نیز کنایه از دنیا است، پس این مفهوم هم دلالت «التزامی» دارد.
۱۲۹. گزینه ۳ هرچه وجوه مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استقرای تمثیلی قوی‌تر است، اما نتیجه آن «قطعی» نیست. سایر گزینه‌ها نیز درست است.
۱۳۰. گزینه ۱ «از انتخاب شما راضی هستم» مغالطه ابهام در مرجع ضمیر است؛ زیرا به دو معنا به‌کار می‌رود: (۱) از انتخاب کردن شخص شما راضی هستم. (۲) از انتخابی که شما انجام داده‌اید، راضی هستم.